

POKRET "NAUKU MLADIMA" SR HRVATSKE

ŠIFRA:

(peteroznamenkasti broj i riječ)

Zadatak	Bodova	Potpis
I skup.		
1.		
2.		
3.		
4.		
Ukupno:		

M A T E M A T I K A
6. r a z r e d

PITANJA I ZADACI ZA OPĆINSKI SUSRET UČENIKA OSNOVNIH SKOLA SRH
5. ožujka 1988.

PRVA SKUPINA ZADATAKA

1. Kakvi treba da budu brojevi x i y , da jednakost

$$\frac{3}{x} \cdot \frac{y}{5} = 1 \text{ bude ispravna, ako je } x \neq 0?$$

2. Da li je broj 294.85 veći ili manji od
 $(324 - 32.4) + 32.4 \cdot 0.1$ i za koliko?

3. Izračunaj: $8 : (2 \frac{2}{25} - 0.08) + \frac{3}{4} \cdot 4 - 6 =$

4. Riješi jednačbe:

a) $\frac{x+1}{4} - 2 = 8$

b) $5 - 2(x - 3) = 23$

5. Izračunaj: $-3 - (5 - 3 \cdot 3 - 3 : 3 + 3) + 3 =$

6. Zadana je funkcija $f(x) = 2x - 1$. Izračunaj $f(-5)$.

7. Odredi volumen kocke čiji je zbroj duljina svih bridova
24 cm.

8. Duljina jedna stranice pravokutnika je 36 cm. Druga stranica pravokutnika iznosi $\frac{5}{6}$ duljine prve stranice. Kolika je površina tog pravokutnika?

9. Sanduk sa jabukama težak je 25 kg. Koliko je težak sam sanduk ako su jabuke, koje se nalaze u njemu, za 20 kg teže od sanduka?

DRUGA SKUPINA ZADATAKA

1. Odredi x iz jednadžbi:

$$\left(\frac{3}{4} \cdot 2 - \frac{2}{3} + 2.5 : 2 - \frac{1}{2}\right) \cdot x = \left(1.75 - 2 \frac{5}{8} \cdot \frac{4}{21}\right) : 2 - \frac{1}{3} = 1$$

2. U broju 0. 12345678910111213 . . . 47484950 ispusti (precrtaj) 85 decimala tako, da broj s preostalim znamenkama bude najmanji.

Obrazloži.

3. Ako se stranica kvadrata poveća za 5 cm, tada je površina novog kvadrata za 95 cm^2 veća od površine zadanog kvadrata.

Odredi opseg i površinu zadanog kvadrata.

4. U 12 sati, na satu su se poklopile velika (minutna) i mala (satna) kazaljka. Odredi najmanji broj minuta kada će se obje kazaljke ponovno poklopiti.

PRVA SKUPINA ZADATAKA

BODOVE

1. $x = 8$	1
2. veći za 0.01	1
3. 1	1
4. a) $x = 30$	1
b) $x = -5$	1
5. 4	1
6. $-1\frac{1}{2}$	1
7. 8 cm^3	1
8. 1080 cm^2	1
9. 2.5 kg	1
UKUPNO:	10

DRUGA SKUPINA ZADATAKA

1. $(-\frac{3}{4} - \frac{8}{5} + \frac{5}{2} : \frac{5}{2}) \cdot x - (\frac{7}{4} - \frac{21}{8} - \frac{4}{21}) : \frac{5}{2} = 1$	
$(2 + 1) \cdot x - (\frac{7}{4} - \frac{1}{2}) : \frac{5}{2} = 1$	3
$3x - \frac{5}{4} : \frac{5}{2} = 1$	2
$3x - \frac{1}{2} = 1$	1
$3x = \frac{3}{2}$	2
$x = \frac{1}{2}$	2
UKUPNO:	10

2. U ovom broju ima $9 + 41 \cdot 2 = 91$ decimala.	1
Ako izbrišemo 85 decimala ostat će još 6	
decimala	2
Broj će biti to manji, ako su slijeve strane	
znamenke manje vrijednosti. U zadanom broju me-	
dju decimalama ima nula, pri čemu je zadnja	
znamenka nula	1
To znači, da bar 1 od 6 decimala mora biti	
veća od nule	2
Sad je očito, da je pet decimala 1, pa je tra-	
ženi broj 0.000010	2
UKUPNO:	10

3. skica

Ako stranicu kvadrata povećamo za 5 cm, tada novi kvadrat ima veću površinu od zadanog za 2 pravokutnika površine 5a i jedan kvadrat površine 25 cm^2 . Zbroj te tri površine je 95 cm^2 .
 Sad možemo pisati $5a+5a+25=95$, $10a=70$, pa je $a=7 \text{ cm}$.
 Opseg zadanog kvadrata je 28 cm .
 Površina zadanog kvadrata je 49 cm^2 .

UKUPNO: 10

4. Velika kazaljka za 1 sat opiše kut od 360° , a u 1 minuti kut od 6° .
 Mala kazaljka za 1 sat opiše kut od 30° , a u 1 minuti kut od $(\frac{1}{2})^\circ$.
 Očito je da će se obje kazaljke poklopiti poslije jednog sata.
 Za to vrijeme, velika kazaljka mora preći put od 30° i još kut koji poslije jednog sata prijedje mala kazaljka.
 Neka je x broj minuta za koje će se kazaljke poklopiti poslije jednog sata. Za to vrijeme velika kazaljka opiše kut od $6x$ stupnjeva, a mala kazaljke opiše kut od $\frac{1}{2}x$ stupnjeva, pri čemu je $6x > \frac{1}{2}x + 30^\circ$.
 Sad možemo postaviti jednadžbu $6x = \frac{1}{2}x + 30$, $12x = x + 60$
 $x = \frac{60}{11} = 5 \frac{5}{11}$ minuta.
 Velika i mala kazaljka poklopit će se ponovno nakon $5 \frac{5}{11}$ minuta.

UKUPNO: 10
 SVEUKUPNO: 50

POKRET "NAUKU MLADIMA" SR HRVATSKE

ŠIFRA:

(peteroznamenkasti broj i riječ)

Zadatak	Bodova	Potpis
I skup.		
1.		
2.		
3.		
4.		
Ukupno:		

M A T E M A T I K A

2. razred

PITANJA I ZADACI ZA OPĆINSKI SUSRET UČENIKA OSNOVNIH ŠKOLA SRH
5. ožujka 1988.

PRVA SKUPINA ZADATAKA

1. Izračunaj: $-14 - 4 \cdot (-2) - (5 - 10:2) =$

2. Koliko puta je razlika brojeva $\frac{6}{5}$ i 0.75 veća od $\frac{1}{4}$?

3. Riješi jednadžbu: $x - 1 - \frac{1}{2} = \frac{x}{2} + 0.5$

4. Riješi nejednadžbu i prikaži skup rješenja na brojevnom pravcu.

$$-\frac{1}{6}x - \frac{3}{4} < -\frac{2}{3}$$

5. Koja od zadanih točaka A $(-\frac{3}{4}, -12)$, B $(-\frac{6}{5}, -\frac{5}{6})$ i C $(15, \frac{2}{5})$ pripada grafu funkcije $f(x) = -\frac{6}{x}$?

6. Ako sat zaostaje svakih 8 sati 3 sekunde, koliko će sekundi zaostati za 2 dana?

7. Od 32 učenika u razredu 18.75% su odlični iz matematike. Koliko učenika u tom razredu nema ocjenu odličan iz matematike?

8. U trokutu ABC je $\angle C = \frac{1}{3} \angle A = \frac{1}{3} \angle B$

Koliko stupnjeva imaju kutovi tog trokuta?

M A T E M A T I K A 7. razred

DRUGA SKUPINA ZADATAKA

1. Ako dvoznamenkasti broj podijelimo sa zbrojem njegovih znamenaka količnik će biti 4 i ostatak 3. No, ako od istog dvoznamenkastog broja oduzmemo dvostruki zbroj njegovih znamenki razlika je 25.

Koji je to dvoznamenkasti broj?

2. Za 5 godina broj godina brata odnosit će se prema broju godina sestre kao 7:5. Koliko godina ima brat, a koliko sestra sada (ove godine), ako je prije jedne godine brat bio 2 puta stariji od sestre?

3. Riješi jednačinu

$$x - 2 = 2x + 1$$

4. U trokutu ABC duljine stranica su a , b i c , a kut γ (nasuprot stranici c) jednak je 120° .

Dokaži, da dužine duljina $a + b$, b , c određuju trokut.

7. RAZRED

PRVA SKUPINA ZADATAKA

BODOVI

1. $a = 6$	1
2. $-\frac{9}{5}$ puta veća	1
3. $x = 4$	1
4. $x = \frac{1}{2}$	1
.....	1
5. $C(15, \frac{2}{5})$	1
6. 18 sek	1
7. 26 učenika	3
8. $\angle = \angle = 36^\circ$	1
$\angle = 108^\circ$	1
	UKUPNO: 10

DRUGA SKUPINA ZADATAKA

1. Neka je x traženi dvoznamenkasti broj, a y zbroj njegovih znamenki, tada vrijedi:
- $x = 4y + 2$, odnosno $x - 2y = 25$ 2
- Iz ove dvije jednačbe slijedi nova jednačba,
- $4y - 2y = 25$, pa $2y = 25$ i $y = 11$ 5
- Zbroj znamenaka dvoznamenkastog broja je 11, a traženi dvoznamenkasti broj je 47 3
- UKUPNO: 10
2. Neka brat sada ima a godina, a sestra sada b godina.
- Za 5 godina bit će $(a+5) : (b+5) = 7:5$ 2
- pri čemu je očito, $a+5=7k$, tj. $a=7k-5$ i $b+5=5k$, tj. $b=5k-5$ 2
- Jednu godinu prije brat je imao $a-1=7k-6$ godina, a sestra $b-1=5k-6$ godina 1
- pa vrijedi $7k-6=2(5k-6)$, pa je rješenje $k=2$ 3
- Brat sada ima 9 godina, a sestra 5 godina 2
- UKUPNO: 10

3. 1) Ako je $x - 2 \geq 0$, odnosno ako je $x \geq 2$ tada imamo nejednadžbu $x - 2 < 2x - 1$ sa skupom rješenja $x > 3$ 2
 Iz $x > 3$ i $x \geq 2$ slijedi $x > 3$ 1
- 2) Ako je $x - 2 < 0$, odnosno $x < 2$ tada imamo nejednadžbu $-(x-2) < 2x-1$ čiji je skup rješenja $x > \frac{1}{3}$ 3
 Iz $x > \frac{1}{3}$ i $x < 2$ slijedi $\frac{1}{3} < x < 2$ 1
- Načinimo uniju rješenja i dobivamo skup rješenja zadane jednačbe $x > \frac{1}{3}$ 2
- $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ 1   1
 0   2   4   4
- UKUPNO: 10

4. c je najmanja stranica trokuta ABC.
 Treba provjeriti istinitost ove tri nejednakosti:
- $a + b < b + c$ (1)
 $b + a < b + c$ (2)
 $c < a + 2b$ (3) 3
- (1) Nejednakost $a + c$ dodamo lijevoj i desnoj strani b , pa je $a + b < b + c$ 3
- (2) Kako u trokutu ABC vrijedi $b < a + c$, slijedi da je $b < a + b + c$ 2
- (3) U trokutu ABC vrijedi $a + b > c$, pa je pogotovo i $a + b + b > c$, tj. $a + 2b > c$ 2
- UKUPNO: 10
- SVEUKUPNO: 50

POKRET "NAUKU MLADIMA" SR HRVATSKE

SIFRA:

(petoroznamenkasti broj i riječ)

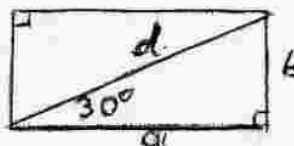
Zadatak	Bodova	Potpis
I skup.		
1.		
2.		
3.		
4.		
Ukupno:		

M A T E M A T I K A
8. r a z r e d

PITANJA I ZADACI ZA OPĆINSKI SUSRET UČENIKA OSNOVNIH ŠKOLA SRH
5. ožujka 1988.

PRVA SKUPINA ZADATAKA

1. Izračunaj: $8 - (18 - 6 : 3) (+4 + 3 : (4 - 8)) : 2 =$
2. Izračunaj: $(1 \frac{1}{2} - 2 \frac{3}{4}) : 2^0 =$
3. Funkcija $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ je zadana formulom $f(x) = -\frac{1}{2}x - 3$.
Izračunaj $f(-\frac{4}{3})$.
4. Riješi sustav jednačbi:
$$\begin{cases} 3y - 2x = 0 \\ 2x + 5y = 4 \end{cases}$$
5. Koliko je 15% od 27.6?
6. Izračunaj: $(1 - \frac{1}{2}x^2) -$
7. Napiši u obliku produkta: $9 - 6x + x^2 =$
8. Izračunaj: $(\sqrt{3} - \sqrt{2})(\sqrt{3} + \sqrt{2})$
9. Duljina osnovice jednakokrakog trokuta je 0.2 dm, duljina njegovog kraka je 0.26 dm. Kolika je duljina visine spuštene na osnovicu ovog trokuta?
(Rješenje napiši u decimetrima.)
10. Dijagonala pravokutnika sa njegovom stranicom a zatvara kut od 30° . Duljina stranice $b = 5$ cm. Kolika je duljina stranice a i duljina dijagonale?
Promotri sliku.

DRUGA SKUPINA ZADATAKA

1. Odredi vrijednost parametra m takav, da se pravci:

$$mx + (2m + 3)y + m + 6 = 0$$

$$(2m + 1)x + (m - 1)y + m - 2 = 0, \text{ sijeku na ordinatnoj osi.}$$

2. Opseg jednakokračnog trokuta je 64 cm, a duljina kraka je za 11 cm veća od duljine osnovice trokuta. Odredi duljinu visine spuštene iz jednog vrha osnovice na krak.

3. U pravokutniku ABCD okomica iz vrha B na dijagonalu AC dijeli dijagonalu AC u omjeru 3 : 1. Odredi kut između dijagonala tog pravokutnika.

4. Dokaži da je broj

$$\sqrt{11 + 6\sqrt{2}} + \sqrt{11 - 6\sqrt{2}} \text{ cijeli broj.}$$

3. RAZRED

PRVA SKUPINA ZADATAKA

BODOVI

1.	- 10	.....	1
2.	$-\frac{5}{8}$	.....	1
3.	$-\frac{7}{3}$	.....	1
4.	$x = 1, y = \frac{2}{3}$	$x = \frac{1}{3}, y = \frac{2}{3}$	1
5.	$4 \cdot 14 = 4 \cdot \frac{7}{5}$	.....	1
6.	$1 - a + \frac{1}{4} a^2$	.....	1
7.	$(3-x)(3-x)$	.....	1
8.	1	.....	1
9.	0.24 dm	.....	1
10.	$a = 5\sqrt{3}$ cm, $d = 10$ cm	.....	1
		UKUPNO:	10

DRUGA SKUPINA ZADATAKA

1. Neka je tražena točka T (x,y). Iz uvjeta slijedi da je $x = 0$, pa sistem ima oblik

$$(2m + 3)y = 2 - 6 - m$$

$$(m - 1)y = 2 - m$$

Supstitucijom $y = \frac{2 - m}{m - 1}$ iz druge jednadžbe u prvu imamo jednadžbu $(2m + 3) \frac{2 - m}{m - 1} = -6 - m$, tj.

$$(2m + 3)(2 - m) = (-6 - m)(m - 1),$$

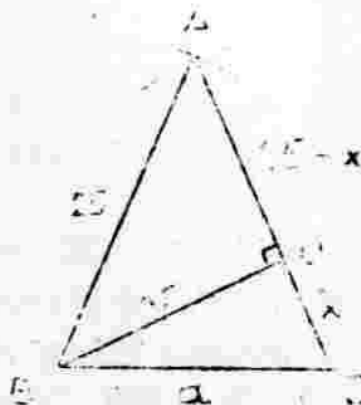
uz uvjet da je $m \neq 1$

Rešavajući ovu jednadžbu dobijamo $6m - m^2 = 0$, tj. $m(6 - m) = 0$

Vrijednost parametra je: $m_1 = 0$ i $m_2 = 6$

		UKUPNO:	10
--	--	---------	----

2. Skica

..... 1

Iz opsega slijedi, $64 = a + 2(a + 11)$, pa je

$3a = 42$

Osnovica $a = 14$ cm, a krak $b = 25$ cm 2

Neka je $|BD| = v$ tražena visina.

Primjenimo li Pitagorin teorem na trokut BCD, odnosno

na ABD imamo jednačbe: $v^2 = a^2 - x^2$ i $v^2 = 25^2 - (25 - x)^2$

iz kojih slijedi jednačba $25^2 - (25 - x)^2 = 14^2 - x^2$ ... 2

Rješavajući ovu jednačbu dobivamo $50x = 196$, pa

je $x = \frac{98}{25}$ cm 2

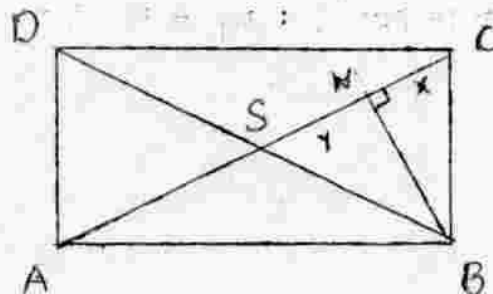
Dalje slijedi: $v^2 = 14^2 - x^2$, $v^2 = 14^2 - (\frac{98}{25})^2$,

$v^2 = 14^2 (1 - \frac{49}{625})$, $v^2 = 14^2 \frac{576}{625}$, pa je

$v = \frac{336}{25}$ cm, odnosno $v = 13.44$ cm 3

UKUPNO: 10

3. skica

..... 1

Neka je $|MC| = x$ i $|MS| = y$.

Kako je $|AS| = |SC| = x + y$, slijedi da je

$(x-y+y) : x = 3 : 1$, pa je $3x = x+2y$, $2x = 2y$,
tj. $x = y$, tj. $|SM| = |MO|$ 4

Prema tome je $|BC| = |BS|$ (svojstvo visine jednako-
kračnog trokuta), a kako je $|SC| = |SB|$, to je i
 $|SC| = |SB| = |BC|$, pa je trokut BCS jednakokraničan 3
slijedi da je $\sphericalangle BSC = 60^\circ$ 2

UKUPNO: 10

4. Označimo $\sqrt{11 + 6\sqrt{2}} + \sqrt{11 - 6\sqrt{2}} = a$ 1

Nakon kvadriranja dobiva se

$$11 + 6\sqrt{2} + 2\sqrt{(11 + 6\sqrt{2})(11 - 6\sqrt{2})} + 11 - 6\sqrt{2} = a^2$$
..... 4

Zatim $22 + 2\sqrt{11^2 - 36 \cdot 2} = a^2$,
 $22 + 2 \cdot 7 = a^2$
 $36 = a^2$ 4

Zaključujemo da je a cijeli broj 1

UKUPNO: 10

SVEUKUPNO: 50